

Cal un canvi legislatiu per als parcs eòlics

Els parcs eòlics només s'instal·len on els consistoris són pobres i necessiten diners per manca d'activitat econòmica. Tenim ajuntaments que han multiplicat per tres el seu pressupost municipal

Si un municipi produeix electricitat eòlica, ha de disposar d'un abaratiment a la factura, en proporció a la producció i al nombre habitants del municipi

Llegeixo l'article de diumenge del conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, en aquestes mateixes pàgines. Novament el seu punt de vista deixa moltes llums i moltes fosques per al futur de l'energia eòlica tan necessària per combatre els canvis climàtics i la descarbonització, amb relació a on s'instal·len aquests molins. Com a autor del llibre *El despoblament rural*, en altres articles he coincidit amb el conseller sobre la sostenibilitat però no quan es refereix a la distribució territorial dels parcs eòlics.

La legislació actual ja confon el territori. A més de 50 MW de potència instal·lada, la Generalitat no hi té competència i aquesta depèn de l'Estat. I així tenim dos projectes a Tivissa, dos a la Conca de Barberà i un tercer a la Segarra que s'escapen de la competència catalana i s'han de regular des de l'Estat. A la Terra Alta, produint electricitat per a un milió d'habitants, amb una concentració excessiva, les autoritzacions són de Catalunya.

El conseller escriu: «a vegades es planteja com una confrontació entre el món urbà i el món rural, malgrat que el que convé és una aliança de tot el territori». Perfecte! Ja estem d'acord en la conveniència de l'aliança territorial. I continua: «el Parlament ens va dotar de la Ponència d'Energies Renovables que avalua els projectes [...] i hi participen quatre departaments de la Generalitat que els examinen des del punt de vista ambiental, agrari, urbanístic, territorial, econòmic, cultural i paisatgístic». I d'aquí neix el problema, quan les empreses elèctriques en benefici propi troben els territoris per instal·lar els parcs eòlics comprant els ajuntaments amb quatre duros. Ho afirmo perquè vent en fa arreu del país però els parcs eòlics només s'instal·len on els consistoris són po-

bres i necessiten diners per manca d'activitat econòmica. Tenim ajuntaments que han multiplicat per tres el seu pressupost municipal i els resulta fàcil acceptar-ho. On van a parar aquests diners? S'inverteixen en carrers, llums, festes majors i serveis gratuïts. Per altre costat els propietaris dels terrenys on es construeixen els molins treuen uns rendiments ben satisfactoris. On està el problema, doncs? Els diners recaptats –i només s'instal·len a les comarques pobres i mai a les riques– són pa per a avui i fam per a demà. Per què a les comarques i pobles rics no s'instal·len?, la resposta està clara: les companyies constructores dels parcs venen el producte on saben que aconseguiran col·locar-lo. Per diners, els ajuntaments rics mai els compraran el producte.

I d'aquí neix el problema que el Sr. Calvet, que també és conseller de Territori, no l'ha avaluat correctament. Com tampoc ho va fer la Ponència d'Energies Renovables que va aprovar el Decret llei 16/2019. Com és natural els ajuntaments han de rebre una compensació i els propietaris del terreny part per l'ocupació. Però aquesta llei pateix d'un problema que el vivim la gent de les comarques en regressió contínua demogràfica i econòmica.

Deia abans que 'és pa per a avui i fam per a demà'; i ho mantinc quan malauradament tenim l'exemple de Flix amb l'electroquímica que va fer créixer el poble i durant cent anys ha viscut de «la fàbrica», com ells en diuen.

Quan les instal·lacions s'han tancat, perden població i activitat econòmica, i els joves han de marxar fora a treballar i només queden els vells. I el mateix succeirà a Ascó, on ara viuen una primavera esplendorosa, pagant estudis, serveis socials, equip de futbol desproporcionat pel que són, festes literàries i serveis gratuïts. D'aquí a quinze anys, com que no s'hauran creat llocs de treball, els joves continuaran marxant, el poble perdrà habitants i la seva economia s'anirà devaluant constantment.

El conseller em replicarà que això és culpa dels seus ajuntaments. Potser sí. Però són els legisladors els qui haurien de preveure solucions per «l'aliança territorial», com ell titula l'article, i afavorir el reequilibri territorial gràcies precisament a aquestes instal·lacions. Els parcs eòlics i els parcs solars són necessaris per descarbonitzar i, com tothom ho entén, cal cercar solucions per tal que els diners que es paguen vagin dirigits prioritàriament per afavorir el creixement econòmic de la població, incentivant la creació de llocs de treball, la reconstrucció d'habitatges deshabitats per haver emigrat les famílies que hi vivien i disposar de tots els serveis mínims per mantenir la població. Cal pensar en el futur sense oblidar el present i, per tant, hem de crear riquesa avui per preveure el desenvolupament socioeconòmic de demà.

Com ho hem de fer? Els legisladors han de preveure que part dels diners vagin a parar per in-

centivar futurs emprenedors. Un tècnic comarcal ha d'estudiar els projectes de futurs emprenedors, –econòmic, bancari i viabilitat– s'han d'ajudar l'abaratiment de la seguretat social mentre duri la posada en marxa del negoci, oferir-los les ajudes que arriben d'Europa, l'Estat o d'altres estaments, se'ls ha de facilitar habitatge i han de disposar de tots els serveis per desenvolupar-lo. I això que exposo –com ja explico al meu llibre esmentat– ja funciona i ha donat un resultat satisfactori on s'ha aplicat per iniciativa de l'alcalde, havent mantingut habitants i millorat l'economia municipal, quan els pobles del costat, disposant del mateix, n'han perdut.

Un altre incentiu és que, si el municipi produeix electricitat eòlica, ha de disposar d'un abaratiment a la factura, en proporció a la producció i al nombre habitants del municipi. I no ha de pagar transport perquè és qui el produeix. Així s'incentivarà la creació de llocs de treball, es podrien rebaixar costos, engrandir les empreses existents i un benefici directe per a tota la població.

Els legisladors, doncs, autonòmics i estatals haurien de concebre el problema vist des del punt de vista de reequilibri territorial, com a factor principal. Aplicant aquest sistema, algunes comarques riques que tenen al seu territori pobles en regressió econòmica i demogràfica, també s'hi podrien sumar i instal·lar parcs eòlics. Amb el sistema actual els pobres hi perden i els rics hi guanyen.

ANTON MONNER
@diariditarragona

Cronista de Gandesa

Anton Monner és autor del llibre 'El despoblament rural'.